

Kanselarij

DER NEDERLANDSE ORDEN

Information on the wearing of decorations the rules

Le port
des décorations
règles et usages

Die Tragebestimmungen
für Orden und
Ehrenzeichen
die Vorschriften

Normas de uso de las
condecoraciones
las reglas

Hoe worden
onderscheidingen
gedragen
de spelregels

Information on the wearing of decorations

Decorations are worn as appropriate and with suitable dress for the occasion. This booklet describes the conventions for wearing decorations, and will help you decide what form of the insignia to wear, depending on the dress code for the occasion and what you are wearing. The rules apply to both men and women.

The illustrations show examples of dress worn on different occasions, as well as different types of decorations.

The protocol for wearing decorations varies from country to country. The Dutch protocol should be observed by anyone wearing decorations in the Netherlands, regardless of their nationality. In other countries, Dutch nationals should observe the local protocol except at official Dutch gatherings.

Recipients of a decoration of the Order of the Lion of the Netherlands or the Order of Orange-Nassau receive a full-size, or model, version of the insignia, plus one of two types of breast star depending on the class, and a lapel badge in the form of a bow. On special occasions miniature versions of the decorations may be worn. You can obtain such miniatures at your own expense. The form of insignia worn (full-size version, miniature or lapel badge) depends on the dress code and what you are wearing.

Decorations may be worn on the following occasions, depending on the dress code:

- official receptions by His Majesty the King
- receptions, dinners and other official functions, if explicitly indicated in the invitation
- state functions
- other appropriate occasions, such as a reception on the occasion of the King's birthday or the award of a doctorate.

If more than one decoration is worn, they should be arranged in the appropriate order. See www.lintjes.nl. The order is the same for both men and women.

Le port des décorations

Les décorations se portent lorsque l'occasion s'en présente, avec une tenue appropriée. La présente brochure détaille les règles en la matière, qui s'appliquent aux hommes comme aux femmes.

Les principales lignes directrices concernant le port des décorations royales sont décrites ci-après. Elles aident le récipiendaire à déterminer quel insigne (grand modèle, boutonnière ou miniature) porter lors de quelles occasions. Les illustrations montrent des exemples de tenues adaptées à certaines occasions ainsi que des exemples d'insignes selon l'ordre et le grade.

Chaque pays a ses propres usages pour le port des décorations. Quiconque porte une décoration aux Pays-Bas, quelle que soit sa nationalité, doit respecter les règles néerlandaises. À l'étranger, il convient de se conformer aux usages du pays concerné, sauf lors des cérémonies officielles néerlandaises, où les règles néerlandaises s'appliquent à tous, hommes et femmes.

Le récipiendaire d'une distinction dans l'ordre du Lion néerlandais ou d'Orange-Nassau reçoit un insigne – une croix ou une plaque, selon le grade – ainsi qu'un insigne de boutonnière, qui a la forme d'un petit nœud de revers. Lors d'occasions particulières, le port d'un insigne de format réduit (ou miniature) est autorisé. Le récipiendaire doit lui-même faire l'acquisition de cette miniature. La décoration adaptée (insigne grand modèle, miniature ou insigne de boutonnière) dépend du code vestimentaire et de la tenue de l'intéressé.

De manière générale, les décorations peuvent être portées lors des occasions suivantes :

- réceptions officielles données par Sa Majesté le roi ;
- réceptions, dîners et autres occasions officielles, mais uniquement si le carton d'invitation en fait expressément mention ;
- galas ;
- occasions où le port de décorations est considéré comme approprié, comme les réceptions données à l'occasion de la Fête du roi ou les cérémonies de soutenance de thèse.

Les titulaires de plusieurs distinctions honorifiques doivent veiller à les porter dans l'ordre officiel prescrit, qui s'applique aux hommes comme aux femmes. Consulter à ce sujet le site www.lintjes.nl.

Die Tragebestimmungen für Orden und Ehrenzeichen

Den Tragebestimmungen für Orden und Ehrenzeichen zufolge werden diese »bei entsprechenden Gelegenheiten und zu passender Kleidung« angelegt. Diese Broschüre enthält Richtlinien für königliche Auszeichnungen. Hier können Sie nachlesen, bei welcher Gelegenheit und zu welcher Kleidung die verschiedenen Ausführungen (Original, Miniatur oder Knopflochdekoration) zu tragen sind. Grundsätzlich gelten für Damen dieselben Regeln wie für Herren.

Abgebildet sind Beispiele für Kleidung, die bei bestimmten Gelegenheiten getragen wird. Darüber hinaus werden verschiedene Orden und Ehrenzeichen in unterschiedlichen Stufen und Ausführungen gezeigt. Auch hier handelt es sich um Beispiele.

Für das Tragen von Orden und Ehrenzeichen hat jedes Land seine eigenen Bräuche, auch die Niederlande. Die niederländische Trageweise gilt in den Niederlanden auch für Ausländer. Dagegen müssen im Ausland die Gepflogenheiten des betreffenden Landes beachtet werden, es sei denn, es handelt sich um eine offizielle niederländische Veranstaltung, dann müssen sich Damen und Herren an die niederländischen Bestimmungen halten.

Bei der Verleihung einer Auszeichnung im Orden vom Niederländischen Löwen oder im Orden von Oranien-Nassau erhält der Betreffende das Ordenszeichen in Originalgröße, je nach Ordensklasse evtl. mit einem Bruststern, sowie eine Knopflochdekoration in Form einer Schleife. Zu besonderen Anlässen kann eine kleinere Version, die sog. Miniatur, getragen werden. Miniaturen kann der Ordensinhaber auf eigene Kosten erwerben. Welche Ausführung des Ordens oder Ehrenzeichens (Original, Miniatur oder Knopflochdekoration) getragen werden darf, hängt vom Dresscode und der Kleidung des Inhabers ab.

In der Regel werden Auszeichnungen bei den folgenden Gelegenheiten getragen:

- bei offiziellen Empfängen Seiner Majestät des Königs;
- bei Empfängen, Dinern und anderen offiziellen Anlässen, sofern in der Einladung ausdrücklich darum ersucht wird;
- bei Galas;
- bei Anlässen, bei denen das Tragen von Auszeichnungen angemessen ist, z. B. bei Empfängen anlässlich des Nationalfeiertags »Koningsdag« oder einer Promotion.

Wer mehr als eine Auszeichnung besitzt, muss unbedingt die offizielle Reihenfolge beachten, in der die Insignien anzubringen sind. Eine verbindliche Übersicht finden Sie auf der Website www.lintjes.nl. Die Vorgaben gelten für Damen und Herren gleichermaßen.

Normas de uso de las condecoraciones

Las normas establecen que las condecoraciones deben llevarse “en una ocasión especial y con el atuendo apropiado”. En este folleto se explican las normas de uso de las condecoraciones. La manera de llevar las condecoraciones es igual para los hombres que para las mujeres.

En este folleto encontrará las principales directrices para lucir una condecoración real. Las directrices le orientarán sobre las ocasiones en que puede lucirlas y con qué tipo de atuendo puede llevar un distintivo, una insignia o una miniatura, representativos de su condecoración.

Las imágenes muestran ejemplos de los tipos de atuendo que se llevan en determinadas ocasiones. También se muestran varias condecoraciones en varios grados y órdenes. Son asimismo ejemplos de condecoraciones.

Cada país tiene sus propias costumbres en lo que respecta a la manera de llevar las condecoraciones. En los Países Bajos, las condecoraciones se llevan según el uso holandés, que también deben seguir los extranjeros. En otro país distinto de los Países Bajos, usted deberá seguir las costumbres del país en cuestión, excepto cuando se trate de un acto oficial holandés. En ese caso, tanto los hombres como las mujeres siguen el uso holandés.

Si le conceden una condecoración de la Orden del León Neerlandés o de la Orden de Orange-Nassau recibirá usted el distintivo correspondiente, que incorpora una estrella o una placa (dependiendo del grado), y una insignia. Las insignias tienen forma de lazo. En ocasiones especiales, se puede llevar una versión más pequeña del distintivo (conocida como miniatura). Si lo desea el interesado, puede adquirir esas miniaturas (corriendo con los gastos). La forma adecuada de la condecoración (distintivo, miniatura o insignia) depende del código de vestimenta indicado y del atuendo de la persona condecorada.

Normalmente, pueden llevarse las condecoraciones en las siguientes ocasiones:

- en una recepción oficial de Su Majestad el Rey;
- durante recepciones, cenas y otros actos oficiales, pero solamente cuando está indicado expresamente en la invitación;
- durante fiestas de gala;
- en acontecimientos y actos en los que se considera oportuno llevar condecoraciones, tales como las recepciones con motivo del Día del Rey y las investiduras doctorales.

Si usted posee más de una condecoración es importante respetar el orden oficial existente para lucir las condecoraciones. Puede consultar la lista en www.lintjes.nl. Dicho orden es el mismo para los hombres que para las mujeres.

Hoe worden onderscheidingen gedragen

U draagt uw onderscheidingen 'bij voorkomende gelegenheid en op daarbij passende kleding', zo heet het in de voorschriften. Hoe de onderscheidingen moeten worden gedragen, leest u in deze brochure. De draagwijze geldt zowel voor heren als dames.

In deze brochure vindt u de belangrijkste richtlijnen voor het dragen van Koninklijke onderscheidingen. Aan de hand van deze richtlijnen kunt u bepalen bij welke gelegenheid en op welke kleding u een uitreikversiersel, draaginsigne of miniatuurversiersel zou kunnen dragen.

De afbeeldingen die worden getoond zijn voorbeelden van kleding die bij bepaalde gelegenheden worden gedragen. Daarnaast worden er verschillende onderscheidingen in verschillende graden en orden getoond. Ook hier gaat het om voorbeelden van onderscheidingen.

Ieder land heeft eigen gebruiken rond het dragen van onderscheidingen. In Nederland geldt de Nederlandse draagwijze, ook voor buitenlanders. In het buitenland dient u de gebruiken van dat land te volgen, behalve bij een officiële Nederlandse gelegenheid. Dan geldt de Nederlandse draagwijze voor zowel heren als dames.

Bij de uitreiking van een onderscheiding in de Orde van de Nederlandse Leeuw of de Orde van Oranje-Nassau ontvangt u het modelversiersel, ook wel uitreikversiersel genoemd met - afhankelijk van de graad - een (borst)ster of 'plaque', en een draagteken. De draagtekens hebben de vorm van een strikje. Bij speciale gelegenheden mag een verkleinde versie van het uitreikversiersel (beter bekend als miniatuur) worden gedragen. Deze miniaturen kunnen op eigen kosten worden aangeschaft. Welke vorm van de onderscheiding (modelversiersel, miniatuur of draagteken) passend is, is afhankelijk van de aangegeven dresscode en de kleding van de gedecoreerde.

Doorgaans mag men zijn of haar onderscheidingen bij de volgende gelegenheden dragen:

- bij een officiële ontvangst door Zijne Majesteit de Koning;
- tijdens recepties, diners en andere officiële gelegenheden, maar alleen wanneer daar in de uitnodiging uitdrukkelijk om is gevraagd;
- tijdens galafeesten;
- bij gelegenheden waar het dragen van onderscheidingen passend wordt geacht, zoals ontvangsten ter gelegenheid van Koningsdag en academische promoties.

Bezit u meer dan één onderscheiding, dan is het van belang om de officiële draagvolgorde van de onderscheidingen in acht te nemen. Daarvoor kunt u de vastgestelde lijst op www.lintjes.nl raadplegen. Deze draagvolgorde geldt zowel voor heren als dames.

Decorations with full evening dress

Full evening dress/evening gown
Habit et robe de soirée
Frack und Abendkleid
Frac y vestido de gala largo
Rokkostuum en gala

You should only wear one sash, with the appropriate breast star. The sash is worn under the waistcoat, except in the presence of members of the Royal House or foreign heads of state, in which case it is worn over the waistcoat. You should only wear one neck cross (commander's cross, with the ribbon under the coat but over the band of the bow tie). No more than three breast stars (including the ones that go with a sash or neck cross) may be worn at the same time (A, B or C). See below for the correct order (breast star 'A' = the breast star that goes with the sash).

You should wear all other decorations in miniature on the left lapel. If you wear more than one miniature, it is advisable to have them mounted on a holding bar.

Decorations with an evening gown

When wearing an evening gown, you should wear no more than one sash, with the appropriate breast star (A). No more than three breast stars should be worn at the same time (and you may wish to limit the number you wear, given the delicate material of evening gowns). You should wear all other decorations in miniature on the left of your chest, near your shoulder (and may wish to limit their number for the same reason).

FR Port des décorations sur un habit

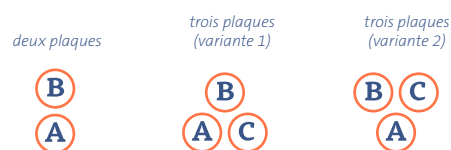
Avec un habit, il convient de ne porter qu'un seul insigne en écharpe, accompagné de la plaque correspondante. L'écharpe se porte sous la veste, sauf en présence de membres de la Maison royale des Pays-Bas ou de chefs d'État étrangers, auquel cas l'écharpe se porte par-dessus la veste. Il est possible de porter en outre une unique croix en sautoir, dont le ruban chevauche celui du nœud papillon, sous la veste de l'habit.

Le nombre maximal de plaques est fixé à trois (A, B ou C), y compris celles correspondant à l'insigne en écharpe ou à la croix en sautoir (la croix de commandeur). L'ordre à respecter est le suivant, sachant que la plaque (A) est celle qui accompagne l'insigne en écharpe.

Pour le reste, les insignes miniatures de toutes les autres distinctions honorifiques peuvent se porter au revers gauche, de préférence montés en brochette.

Port des décorations sur une robe de soirée

Avec une robe de soirée, il convient de ne porter qu'un seul insigne en écharpe, accompagné de la plaque correspondante (A). Il est recommandé, en raison de la possible fragilité du tissu, de limiter le nombre de plaques, sachant que le maximum est, comme pour les hommes, de trois. Les autres distinctions se portent en miniature près de l'épaule gauche. Pour les mêmes raisons pratiques, il est conseillé de limiter également le nombre de miniatures.

DE Trageweise beim Frack

Zum Frack wird höchstens eine Schärpe mit zugehörigem Bruststern getragen. Die Schärpe wird grundsätzlich unter – in Anwesenheit von Mitgliedern des Königshauses oder ausländischer Staatsoberhäupter über – der Weste getragen. Darüber hinaus wird höchstens ein Halskreuz (mit Band über dem Band der Schleife, aber unter der Frackjacke) getragen.

Einschließlich der zu einer Schärpe oder einem Halskreuz (einem Kommandeurskreuz) gehörenden Exemplare dürfen höchstens drei Bruststerne getragen werden (A, B oder C). Beim Tragen mehrerer Bruststerne gilt die nachstehende Reihenfolge, wobei (A) für den zur Schärpe gehörenden Bruststern steht:

Außerdem können alle anderen offiziellen Auszeichnungen in Form von Miniaturen zusammengefasst auf der linken Brustseite getragen werden. Wer mehrere Miniaturen zugleich tragen will, lässt diese am besten zusammen an einer Spange befestigen.

Trageweise beim Abendkleid

Zu einem Abendkleid wird höchstens eine Schärpe mit zugehörigem Bruststern (A) getragen. Auch bei den Damen gilt, dass insgesamt höchstens drei Bruststerne getragen werden dürfen. Angesichts der oft empfindlichen Kleiderstoffe empfiehlt es sich ohnehin, die Zahl der Bruststerne zu begrenzen. Andere Auszeichnungen werden in Form von Miniaturen nahe der linken Schulter getragen. Aus dem genannten praktischen Grund sollte auch die Zahl der Miniaturen begrenzt werden.

Full evening dress/evening gown
 Habit et robe de soirée
 Frack und Abendkleid
 Frac y vestido de gala largo
 Rokkostuum en gala

ES Condecoraciones en un frac

Con un frac solo llevará una banda con la placa correspondiente. La banda se lleva por debajo del chaleco. Si en el acto están presentes miembros de la Casa Real o jefes de Estado extranjeros, la banda se lleva por encima del chaleco. Además, puede llevar como máximo una cruz al cuello, con la cinta sobre la banda de la pajarita, pero por debajo de la chaqueta del frac.

El número máximo de placas es de tres (A, B o C), incluidos los ejemplares incorporados en una banda o en una cruz al cuello (una Cruz de Comendador). Si se lucen varias placas, el orden de colocación es el siguiente (la placa A se luce con la banda):

Además, puede lucir todas las restantes condecoraciones oficiales con la forma de miniaturas, en la solapa izquierda. Si quiere llevar varias miniaturas, lo mejor es engancharlas todas juntas en el mismo pasador.

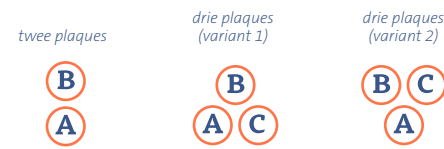
Condecoraciones en un vestido de gala largo

Con un vestido de gala largo, solo llevará una banda con la placa correspondiente (A). Debido a la delicadeza de los tejidos, se recomienda limitar en lo posible el número de placas. El número máximo de placas es el mismo que para los hombres: tres. El resto de las condecoraciones pueden llevarse con la forma de miniaturas, cerca del hombro izquierdo. Por los mismos motivos prácticos, se recomienda limitar en lo posible en número de miniaturas.

NL Onderscheidingen op een rokkostuum

Op een rokkostuum draagt u niet meer dan één sjerp met bijbehorende plaque. De sjerp draagt men onder het rokvest. In de aanwezigheid van leden van het Koninklijk Huis of buitenlandse staatshoofden wordt de sjerp boven het vest gedragen. Daarnaast draagt u ten hoogste één halskruis met het lint over de band van de strik, maar onder de rokjas.

Het maximaal aantal plaques, inclusief de bij een sjerp of halskruis (commandeurskruis) behorende exemplaren, bedraagt drie (A, B of C). Bij het dragen van meerdere plaques geldt de volgende volgorde waar bij (A) de plaque bij te dragen sjerp voorstelt:

Verder mag u alle overige officiële onderscheidingen in de vorm van miniatures aaneengesloten op de linker revers dragen. Als u meerdere miniatures wilt dragen, dan kunt u ze het beste aaneengesloten op een spang laten monteren.

Onderscheidingen op een galajurk

Op een galajurk draagt u niet meer dan één sjerp met bijbehorende plaque (A). Het valt aan te bevelen vanwege de vaak tere materialen van de kleding om het aantal plaques indien mogelijk te beperken. Het maximaal aantal plaques bedraagt gelijk als bij de heren drie stuks. De overige onderscheidingen draagt u in de vorm van miniatures nabij de linkerschouder. Op dezelfde praktische gronden valt het aan te bevelen om ook het aantal miniatures indien mogelijk te beperken tot enkele miniatures.

Decorations with a dinner jacket

Dinner jacket/cocktail dress

Smoking et robe de cocktail

Smoking und Cocktailkleid

Esmoquin y vestido de gala corto

Smoking en cocktailjurk

It used to not be customary to wear decorations with a dinner jacket. However, dinner jackets are now often worn instead of full evening dress and the wearing of miniatures with a dinner jacket is acceptable in most countries. If you wear more than one miniature, it is advisable to have them mounted on a holding bar.

Decorations with a cocktail dress

In many countries, including the Netherlands, it is now also customary to wear miniatures with a cocktail dress. These take the form of a bow, to be worn on the left of your chest, near your shoulder. There is no official limit on the number of miniatures you can wear, but you are advised to wear only the highest decorations.

FR | Port des décorations sur un smoking

Autrefois, il n'était pas d'usage de porter des décorations sur un smoking. Mais, ce dernier ayant souvent remplacé l'habit comme tenue de soirée, il est maintenant courant dans de nombreux pays de porter des insignes miniatures sur un smoking. S'il y en a plusieurs, il est conseillé de les monter en brochette.

Port des décorations sur une robe de cocktail

Il est courant dans de nombreux pays de porter des insignes miniatures sur une robe de cocktail. Cela se fait aussi aux Pays-Bas, sous la forme de petits nœuds fixés sur la poitrine gauche, près de l'épaule. Bien qu'il n'existe aucun nombre maximum officiel, il est recommandé de se limiter aux distinctions les plus importantes.

DE | Trageweise beim Smoking

Früher war es in den Niederlanden nicht üblich, zum Smoking Auszeichnungen zu tragen. Da aber der Smoking als Abendkleidung den Frack weitgehend verdrängt hat, werden heute in vielen Ländern auch zum Smoking Miniaturen getragen. Auch hier empfiehlt es sich, mehrere offizielle Auszeichnungen zusammen an einer Spange befestigen zu lassen.

Trageweise beim Cocktailkleid

In vielen Ländern ist es üblich, auch auf einem Cocktailkleid Miniaturen zu tragen. In den Niederlanden können ebenfalls einige Miniaturen getragen werden, und zwar in Form von Schleifen auf der linken Brustseite nahe der Schulter. Obwohl es keine formalen Begrenzungen gibt, empfiehlt es sich, bei mehreren Auszeichnungen nur die wichtigsten zu tragen.

Dinner jacket/cocktail dress

Smoking et robe de cocktail

Smoking und Cocktailkleid

Esmoquin y vestido de gala corto

Smoking en cocktailjurk

ES Condecoraciones en un esmoquin

Antiguamente en los Países Bajos no se solían lucir condecoraciones en un esmoquin. Pero como el esmoquin ha sustituido casi totalmente al frac como atuendo de noche, en muchos los países es habitual llevar miniaturas en un esmoquin. Si usted puede lucir varias condecoraciones oficiales, en este caso también se recomienda montarlas todas en un mismo pasador.

Condecoraciones en un vestido de gala corto

En muchos los países es habitual llevar también miniaturas en un vestido de gala corto. En los Países Bajos también puede lucir varias miniaturas en un vestido de gala corto. Se llevan con la forma de lazos en la parte izquierda del pecho, cerca del hombro izquierdo. Aunque formalmente no se ha establecido un número máximo, es aconsejable limitar el número a las condecoraciones más importantes, si usted posee varias.

NL Onderscheidingen op een smoking

Vroeger werden in Nederland op een smoking geen onderscheidingen gedragen. De smoking heeft echter het rokkostuum in belangrijke mate als avondkleding vervangen. Het is daarom in veel landen gebruikelijk om op een smoking miniaturen te dragen. Ook hier valt het aan te bevelen dat u, indien u meerdere officiële onderscheidingen mag dragen, u deze op een spang laat monteren.

Onderscheidingen op een cocktailjurk

Het is in veel landen gebruikelijk om ook op een cocktailjurk miniaturen te dragen. In Nederland kunt u op een cocktailjurk ook enkele miniaturen dragen. Deze draagt u in de vorm van opgemaakte strikjes op de linkerborst nabij de linkerschouder. Hoewel er formeel geen maximale aantallen zijn vastgelegd is het raadzaam om indien u meerdere onderscheidingen mag dragen het aantal tot de belangrijkste te beperken.

Decorations with morning coat or a lounge suit

*Morning coat/lounge suit
and other kinds of dress*

Jaquette et tenue de ville

Cut und sonstige Kleidung

Chaqué y otro tipo de atuendo

Jacquet en dagelijkse kleding

In the Netherlands no full-size insignia or miniatures are worn with morning dress or a lounge suit, but it is acceptable to wear a lapel badge in one's buttonhole. Select the lapel badge of your highest decoration or the decoration most appropriate to the occasion.

Lounge suit means appropriate clothing. For men this would be a suit and tie, or a blazer and flannels and tie. For women this would be a trouser suit, skirt suit, a frock or a skirt and blouse.

Insignia combining the decorations of two or more countries are not advised. However, combining decorations in the Order of the Lion of the Netherlands and the Order of Orange-Nassau would be perfectly suitable.

Except for the day on which a decoration is conferred, no decorations whatsoever are worn with clothing other than the kinds discussed here. Also, the full-size insignia, miniature and lapel badge of the same decoration are never worn simultaneously.

Please note that the unauthorised wearing of a decoration is a criminal offence.

FR | Port des décorations sur une jaquette ou une tenue de ville

Aux Pays-Bas, l'usage exclut le port d'insignes grand modèle et de miniatures sur une jaquette ou une tenue de ville. Il est en revanche possible de porter l'insigne de boutonnière d'une distinction honorifique. On choisira alors la distinction la plus élevée ou celle qui correspond le mieux à l'occasion.

Par tenue de ville, on entend pour les hommes un costume avec cravate et pour les femmes, par exemple, un tailleur-jupe, un tailleur-pantalon ou une robe.

Il est déconseillé de porter un insigne de boutonnière réunissant les décorations de plusieurs pays. Il est en revanche tout à fait possible de combiner des décorations dans l'ordre du Lion néerlandais et celui d'Orange-Nassau.

Les décorations se portent exclusivement sur les vêtements mentionnés dans cette brochure, à l'exception éventuellement du jour de la remise. Cela vaut pour tous les insignes : grand modèle, miniatures et insignes de boutonnière.

Il ne faut jamais porter en même temps le grand modèle et la miniature ou l'insigne de boutonnière d'une même décoration. Le port illicite de décorations est passible de poursuites.

DE | Trageweise beim Cut oder bei Alltagskleidung

In den Niederlanden werden zum Cut oder zu Alltagskleidung keine Ordenszeichen oder Miniaturen von Ritterorden oder anderen Auszeichnungen getragen. Gegen eine Knopflochdekoration ist aber nichts einzuwenden. Wählen Sie entweder die Dekoration der höchsten Auszeichnung oder die Dekoration der Auszeichnung, die am besten zu dem betreffenden Anlass passt.

Grundsätzlich gilt als Alltagskleidung für Herren ein Anzug (eventuell auch eine Kombination) mit Krawatte und für Damen ein Blazer mit Hose, ein Anzug, ein Kleid oder ein Rock mit Bluse.

Eine Knopflochdekoration, die Auszeichnungen zweier oder mehrerer Länder in sich vereint, ist nicht zu empfehlen. Eine Kombination von Auszeichnungen im Orden vom Niederländischen Löwen und im Orden von Oranien-Nassau ist dagegen angemessen.

Zu anderer als der hier genannten Kleidung werden – außer eventuell am Tag der Verleihung – keine Orden und Ehrenzeichen getragen. Das gilt sowohl für die Ordenszeichen in Originalgröße als auch für Miniaturen und Knopflochdekorationen.

Das Original, die Miniatur und die Knopflochdekoration ein und derselben Auszeichnung sind niemals gleichzeitig zu tragen. Das unbefugte Tragen von Orden und Ehrenzeichen ist im übrigen strafbar.

*Morning coat/lounge suit
and other kinds of dress*

Jaquette et tenue de ville

Cut und sonstige Kleidung

Chaqué y otro tipo de atuendo

Jacquet en dagelijkse kleding

ES Condecoraciones en un chaqué o un traje de diario

En los Países Bajos, un chaqué o un traje de diario no admite distintivos o miniaturas de condecoraciones. Sí que se puede llevar en el ojal una insignia de un grado de una orden o de una condecoración oficial. En tal caso, o bien lleva la insignia de la condecoración de mayor rango o bien la insignia de la condecoración que más se ajuste al evento.

En principio, con “traje de diario” se hace referencia a un atuendo apropiado para hombres: un traje (combinado) con corbata. En el caso de las mujeres, nos referimos por ejemplo a un traje de chaqueta (combinado, con pantalón o con falda), un vestido o una falda y una blusa.

Se aconseja no llevar insignias que reúnan condecoraciones de dos o más países. Sin embargo, sí que se considera apropiado llevar una insignia que combine las condecoraciones de la Orden del León Neerlandés y la Orden de Orange-Nassau.

A excepción, eventualmente, del día de la entrega, no se llevará ninguna condecoración en atuendos distintos de los mencionados. Esto es aplicable tanto a los distintivos, como a las miniaturas y a las insignias.

Nunca llevará juntos el distintivo, la miniatura o la insignia de la misma condecoración. Lucir condecoraciones sin autorización es constitutivo de delito.

NL Onderscheidingen op een jacquet of op een dagelijks tenue

In Nederland draagt u op een jacquet of op een dagelijks tenue geen modelversierselen of miniatures van ridderorden of onderscheidingen. Wel kunt u in het knoopsgat een draagteken van een ridderlijke graad of officiële onderscheiding dragen. U draagt dan óf het draagteken van de hoogste onderscheiding of het draagteken van de onderscheiding die het beste bij de gelegenheid past.

In principe wordt met dagelijkse kleding passende kleding voor heren bedoeld: een (combinatie)pak mét stropdas. Voor dames gaat het dan bijvoorbeeld om een jasje met een broek, of een pak, een jurk of een rok met blouse.

Een draagteken waarin de onderscheidingen van twee of meer landen zijn verenigd, wordt afgeraden. Een combinatiedraagteken van onderscheidingen in de Orde van de Nederlandse Leeuw en de Orde van Oranje-Nassau is wél gepast.

Behalve eventueel op de dag van de uitreiking, draagt u geen onderscheidingen op andere kleding dan hiervoor is genoemd. Dat geldt zowel voor de modelversierselen, de miniatures als de draagtekens.

U draagt nooit gelijktijdig het modelversiersel, het miniatuur en/of het draagteken van dezelfde onderscheiding. Het onbevoegd dragen van onderscheidingstekens is strafbaar.

Decorations with official uniform

Official uniform

Uniforme et costume de fonction

Amtstracht

Traje oficial o uniforme

Ambtskostuum

Official uniform is the dress traditionally worn for instance by soldiers, police officers, professors, members of the judiciary, politicians and diplomats. In the two latter professions, however, its use has almost died out, by contrast with other countries, where it is still sometimes seen. Official uniform may be worn by both men and women.

Full-size insignia are worn with official uniform. You should only wear one sash, with the appropriate breast star (breast star 'A' = the breast star that goes with the sash). You should also wear only one commander's cross (neck cross), with the appropriate breast star (B or C). No more than three breast stars may be worn at the same time. See below for the correct order.

The correct order for wearing two or three breast stars with official uniform:

Other insignia should be worn on the left breast, roughly level with the third shirt button. If you are wearing more than one, it is advisable to have them mounted on a holding bar. If you are wearing military uniform, you should follow the rules of your particular branch of service. Military personnel and other uniform wearers who are wearing civilian clothes for the occasion should observe the protocol for the type of dress in question.

FR | Port des décorations sur un uniforme ou un costume de fonction

Par uniforme ou costume de fonction, on entend la tenue traditionnelle portée par exemple par les hommes politiques, les diplomates, les professeurs d'université, les militaires, les fonctionnaires et les membres du pouvoir judiciaire. Cet usage a quasiment disparu dans le monde politique et administratif. À l'étranger, le port de tels habits traditionnels est plus répandu mais reste limité. L'uniforme et le costume de fonction peuvent être portés aussi bien par les femmes que par les hommes.

Sur un uniforme ou un costume de fonction, il faut porter l'insigne grand modèle. Un seul insigne en écharpe est autorisé, accompagné de la plaque correspondante (A). De même, il convient de ne porter qu'une seule croix de commandeur (la croix en sautoir), éventuellement accompagnée de la plaque correspondante (B ou C). Le nombre maximal de plaques est fixé à trois, dans l'ordre suivant, sachant que la plaque (A) est celle qui accompagne l'insigne en écharpe.

L'ordre à respecter pour porter deux ou trois plaques sur un uniforme ou un costume de fonction :

Les autres insignes officiels se portent sur la poitrine gauche, environ à la hauteur du troisième bouton de chemise. S'il y en a plusieurs, ils sont fixés ensemble sur une barrette. Les personnes qui portent un uniforme militaire se conforment aux règles de l'organisation concernée. Les militaires en civil se conforment aux règles applicables aux tenues civiles.

DE | Trageweise bei der Amtstracht

Die Amtstracht ist die traditionelle Kleidung, die beispielsweise von Politikern, Diplomaten, Professoren, Militärangehörigen, Polizeibeamten und Richtern getragen wird. Bei Politikern und Beamten ist das Tragen der Amtstracht weithin unüblich geworden. Im Ausland wird sie noch häufiger, allerdings auch dort nur in begrenztem Maße, getragen. Amtstrachten gibt es sowohl für Herren als auch für Damen.

Zur Amtstracht ist das Ordenszeichen in Originalgröße zu tragen. Dabei ist zu beachten, dass nur eine Schärpe mit dem zugehörigen Bruststern (A) angelegt werden darf. Darüber hinaus werden höchstens ein Kommandeurskreuz (ein Halskreuz), gegebenenfalls mit Bruststern (B oder C), getragen. Insgesamt dürfen höchstens drei Bruststerne miteinander kombiniert werden. Dabei gilt die nachstehende Reihenfolge, wobei Bruststern (A) zur Schärpe gehört:

Die Reihenfolge von zwei oder drei Bruststernen zur Amtstracht:

Die anderen offiziellen Auszeichnungen werden als Brustdekoration auf der linken Seite, etwa in Höhe des dritten Hemdknopfs, getragen. Wenn Sie mehrere Auszeichnungen tragen dürfen, werden sie gemeinsam an einer Schnalle befestigt. Wird Uniform getragen, so sind die für die betreffende Organisation geltenden Vorschriften zu beachten. Militärs und andere Uniformträger in Zivil richten sich nach der zivilen Trageweise für die betreffende Kleidung.

Official uniform
 Uniforme et costume de fonction
 Amtstracht
 Traje oficial o uniforme
 Ambtskostuum

ES Condecoraciones en un traje oficial o uniforme

Un traje oficial es el atuendo tradicional que visten, por ejemplo, los políticos, los diplomáticos, los catedráticos, los militares, los funcionarios (policiales) y los miembros del poder judicial. En el caso de los políticos y los funcionarios, prácticamente ha desaparecido la costumbre de vestir traje oficial. Pero en el extranjero todavía es costumbre vestir ese atuendo tradicional, aunque de forma limitada. Un traje oficial o uniforme puede ser vestido por mujeres y por hombres.

En el traje oficial se lucen los distintivos. Puede llevar como máximo una banda con la placa correspondiente (la placa A). También puede llevar una única Cruz de Comendador (una cruz al cuello, con o sin la placa correspondiente (las placas B o C)). El número máximo de placas que se pueden llevar es de tres. El orden de colocación es el siguiente (la placa A se luce con la banda):

El orden para llevar dos o tres placas en un traje oficial:

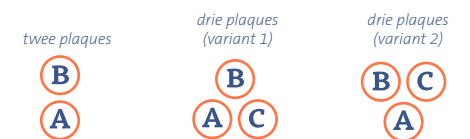
Los restantes distintivos oficiales se llevan en el centro del pecho, hacia el brazo izquierdo, más o menos a la altura del tercer botón de la camisa. Si puede lucir varias condecoraciones, se enganchan todas en un mismo pasador. Si viste un uniforme militar, se aplican las reglas de la organización concreta. Los militares u otros uniformados que vistan atuendo de civil cumplirán las normas civiles de uso del atuendo correspondiente.

NL Onderscheidingen op een ambtskostuum

Een ambtskostuum is de traditionele kleding die wordt gedragen door bijvoorbeeld politici, diplomaten, hoogleraren, militairen, (politie) ambtenaren en leden van de rechtelijke macht. Bij politici en ambtenaren is het gebruik hiervan grotendeels verdwenen. In het buitenland wordt er nog wel vaker gebruik gemaakt van deze traditionele kleding, hoewel in beperkte mate. Een ambtskostuum kan zowel door een dame als door een heer worden gedragen.

Op een ambtskostuum draagt u de modelversierselen. Hierbij geldt dat u maximaal één sjerp met bijbehorende 'plaque' (A) mag dragen. Verder draagt u hoogstens één commandeurskruis (halskruis) al dan niet met bijhorende plaque (B of C). Het maximaal aantal te dragen plaques bedraagt drie. Hierbij geldt de volgende volgorde waarbij de plaque (A) bij de sjerp behoort:

De volgorde van het dragen van twee of drie plaques op een ambtskostuum:

De overige officiële modelversierselen draagt u op de linkerborst ongeveer ter hoogte van de derde knoop van het overhemd. Als u meerdere onderscheidingen mag dragen, worden ze aaneengesloten op een daarvoor bedoelde gesp, een spang, bevestigd. Draagt u een (militair) uniform, dan gelden voor u de regels van de desbetreffende organisatie. Militairen of andere uniformdragenden in burgerkleding volgen de civiele draagwijze voor het desbetreffende kledingtype.

Colofon

Dit is een publicatie van de
Kanselarij der Nederlandse Orden, 2018

Postbus 30436
2500 GK Den Haag
www.lintjes.nl

Ontwerp: Studio Duel

Druk: Opmeer, Den Haag

Fotografie: Kanselarij der Nederlandse Orden / Jeroen van der Meyde

Dameskleding: Frans Hoogendoorn

Herenkleding: Eduard Pelger

Ambtskleding: Bernard Poelman Maatkleding B.V.

FSC Logo